

źródło: Gazeta Wyborcza, Gospodarka Warmii i Mazur, 23.02.2011 r.

Jak być w dwóch miejscach naraz?

Co to jest prokura i czym się różni od instytucji pełnomocnika?

*Jan Gajewski, adwokat i wspólnik w Kancelarii Prawnej Gajewski
Trawczyńska Szewczyk adwokacka spółka cywilna*

Prowadzenie działalności gospodarczej wiąże się z podejmowaniem w krótkim czasie wielu decyzji. Im zakres działalności większy, tym częściej pojawia się problem osobistej obecności przedsiębiorcy, gdy w tym samym czasie trzeba odbyć negocjacje z klientem oraz podpisać umowę z innym, w odległej miejscowości.

Najprostszym rozwiązaniem w takiej sytuacji jest ustanowienie pełnomocnika. Kłopot w tym, iż kontrahenci obawiają się dokonywania czynności z reprezentującym przedsiębiorcę pełnomocnikiem. Powodów jest wiele, m.in. obawa co do prawdziwości dokumentu pełnomocnictwa, zakresu umocowania czy jego aktualności.

By temu zapobiec ustawodawca wprowadził instytucję prokury, uregulowaną w art. 1091-1099 kodeksu cywilnego. Prokurent jest szczególnego rodzaju pełnomocnikiem, którego ustanowić może wyłącznie przedsiębiorca. Szczególny charakter prokury przejawia się m.in. w konieczności jej ujawnienia w rejestrze, do którego obowiązującemu wpisowi podlega ów przedsiębiorca. Dla osoby fizycznej będzie to Ewidencja Działalności Gospodarczej prowadzona przez gminę, spółki prawa handlowego, spółdzielnie czy przedsiębiorstwa państwowe podlegają wpisowi do rejestru przedsiębiorców

Krajowego Rejestru Sądowego. Dzięki takiej regulacji każdy uczestnik obrotu, uzyskując stosowne zaświadczenie z Ewidencji, może sprawdzić dane prokurenta, jak również dowiedzieć się czy prokurent może reprezentować przedsiębiorcę sam czy winien współdziałać z innym prokurentem lub członkiem zarządu.

Zakres umocowania prokurenta wynika wprost z przepisów kodeksu cywilnego. Obejmuje wszelkie czynności związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, z wyjątkiem jego zbycia lub oddania do czasowego korzystania jak również z wyłączeniem prawa zbycia lub obciążania nieruchomości przedsiębiorstwa. Wystarczy zatem, że przedsiębiorca na piśmie oświadczy o udzieleniu prokury i wskaże osobę prokurenta, by każdy uczestnik obrotu wiedział, do jakich czynności prawnych będzie on uprawniony.